EURÓPSKY PARLAMENT

2004 *2009*

Výbor pre zahraničné veci

2004/2214(INI)

21.4.2005

STANOVISKO

Výboru pre zahraničné veci

pre Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci

k Akčnému plánu Európskej únie proti terorizmu
(2004/2214(INI))

Navrhovateľ: Jaime Mayor Oreja

PA_NonLeg

NÁVRHY

Výbor pre zahraničné veci žiada Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci, aby ako gestorský výbor začlenil do svojho návrhu uznesenia tieto návrhy na základe skutočnosti, že terorizmus sa nedá vôbec ničím ospravedlniť:

1. Odporúča Rade:

a) aby sa boj proti terorizmu nevnímal iba ako priorita Únie a kľúčová časť jej vonkajšej činnosti v rámci Európskej stratégie bezpečnosti, ale aby sa terorizmus a najmä terorizmus radikálnych skupín, ktoré tvrdia, že bránia islam, najmä v spojení s hrozbou šírenia zbraní hromadného ničenia, vnímal ako hlavný problém, ktorému musia čeliť občania Európy, a ako hrozba pre demokraciu, zásadu právneho štátu, Chartu základných práv Európskej únie a Chartu Organizácie spojených národov;

b) aby v rámci všetkých svojich rokovaní s tretími krajinami túto vnútornú a vonkajšiu prioritu jasne deklarovala;

c) aby zohľadnila rôzne formy terorizmu, organizácie, ktoré sú do neho zapojené, ako aj štáty a neštátne subjekty, ktoré ho podporujú, financujú a praktizujú na svoje vlastné účely; skutočnosť, že terorizmus je vznikajúci a nepredvídateľný jav so svojim osobitným vnímaním času (to sa týka predovšetkým islamského terorizmu); a naliehavú potrebu Únie vytvoriť proaktívnu nie len reaktívnu politiku boja proti terorizmu;

d) aby vychádzala zo základného princípu, podľa ktorého žiadne protiteroristické opatrenie nemôže byť účinné, ak sa neopiera o skutočné presvedčenie a odhodlanie v rámci samotnej Únie a ak ho nepodporí dobre informovaná široká verejnosť;

e) aby riešila otázku terorizmu využitím všetkých nástrojov, ktoré má k dispozícii v rámci zásady právneho štátu a Únie, odstraňovaním extrémizmu a intolerancie, rozvíjaním lepších nástrojov na riešenie prvkov osobitných pre každú z rôznych foriem terorizmu, poskytovaním pomoci, keď ju štáty potrebujú, prísnym monitorovaním všetkých nebezpečných materiálov a zabezpečením nevyhnutnej ochrany obetí;

f) aby prijala osobitné opatrenia na boj proti všetkým teroristickým organizáciám a zohľadnila skutočnosť, že každá z týchto organizácií má svoje vlastné ciele, organizačnú štruktúru a spôsob práce;

g) aby prijala komplexnú a dlhodobú stratégiu, zameranú na riešenie faktorov prispievajúcich k radikalizácii a k náboru pre teroristické aktivity využitím všetkých dostupných politických nástrojov EÚ vrátane celej jej vonkajšej politiky (SZBP, EBOP, obchodná a rozvojová pomoc) ako aj pomoci obetiam, účinnej spolupráce medzi súdnymi a policajnými orgánmi, boja proti chudobe, predchádzania konfliktom a podpory základných práv a právneho štátu;

h) aby trvala na všeobecnom uznaní povinnej jurisdikcie Medzinárodného trestného súdu zo strany všetkých tretích štátov a aby vyhlásila, že terorizmus predstavuje zločin proti ľudskosti, ktorým by mal byť, ak to bude primerané poverený Medzinárodný trestný súd;

2. odporúča, aby v rámci jej vzťahov s tretími krajinami, došlo k posilneniu súdržnosti a účinnosti politiky Únie v rámci boja proti terorizmu prostredníctvom:

a) podpory politického dialógu o terorizme so všetkými tretími krajinami;

b) riešenia komplexnej otázky boja proti podpore terorizmu vrátane podpory umiernených islamských krajín;

c) uplatňovania doložky o boji proti terorizmu, ktorá je zahrnutá do dohôd s tretími krajinami;

d) medziinštitucionálneho kódexu správania sa v rámci vonkajších vzťahov EÚ, ktorý v roku 2002 navrhol Európsky parlament;

e) posilnenej spolupráce s medzinárodnými a regionálnymi organizáciami, akými sú OSN (predovšetkým jej Výbor pre boj proti terorizmu), OBSE a Rada Európy, ktoré zohrávajú významnú úlohu v rámci zachovania mieru a bezpečnosti vo svete, alebo s organizáciami, akou je napr. NATO, ktoré môžu tiež zohrávať významnú úlohu v prípade vojenského zásahu, alebo ak si ozbrojený konflikt vyžaduje, aby boli nasadené mierové sily;

f) podpory prísneho a účinného globálneho uskutočňovania rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1540 (2004) s cieľom zabrániť neštátnym subjektom a štátom, ktoré nie sú zmluvnými stranami Zmluvy o nešírení jadrových zbraní, aby získavali jadrové, chemické alebo biologické zbrane a s cieľom spolupracovať s výborom Bezpečnostnej rady, ktorý bol založený na základe tejto rezolúcie;

g) zlepšenia účinnosti v oblasti výmeny informácií o pravdepodobných teroristických aktivitách, v oblasti spolupráce pri boji proti financovaniu terorizmu a v oblasti reakcií na mimoriadnu situáciu v prípade teroristických útokov; najmä prijatím mimoriadnych opatrení na zabezpečenie vyššej miery interakcie medzi Europolom, Interpolom a Eurojustom s cieľom dosiahnutia lepšej kontroly nad presunmi peňazí do oblastí offshore a zlepšenia účinnosti pri zisťovaní a pri predchádzaní spojeniam medzi terorizmom a inými formami organizovaného zločinu;

h) účinného prispenia k vytvoreniu stratégie proti terorizmu, ktorú vo svojej správe z 21. marca 2005 pod názvom „Vo väčšej slobode: na ceste k rozvoju, bezpečnosti a ľudským právam“ podporil generálny tajomník OSN a ktorej cieľom je odrádzať ľudí od toho, aby sa uchyľovali k terorizmu alebo, aby ho podporovali, zakázať teroristom prístup k prostriedkom a materiálom, odrádzať štáty od podpory terorizmu, rozvíjať kapacitu štátov na boj proti terorizmu a ochraňovať ľudské práva - stratégia, ktorá musí byť založená na prísnom uznávaní zásad právneho štátu, všeobecnom rešpektovaní ľudských práv a na definíciách pojmov „hrozba“ a „terorizmus“,

podporených v tejto správe;

i) podpísania a ratifikácie 12 existujúcich medzinárodných dohôd o boji proti terorizmu všetkými členskými štátmi a samotnou EÚ; schválením ôsmich osobitných odporúčaní o financovaní terorizmu, ktoré vypracovala OECD; a trvania na tom, aby tak urobili aj všetky tretie krajiny, s ktorými Únia udržuje akékoľvek vzťahy;

j) splnenia odporúčaní uvedených v správe skupiny na vysokej úrovni vzhľadom na prísnu kontrolu dodávok nukleárneho, rádioaktívneho, chemického a biologického materiálu a vybudovanie pevného systému verejného zdravia s ohľadom na skutočnosť, ako sa uvádza v Európskej bezpečnostnej stratégii, že niektoré teroristické skupiny sa zameriavajú na spôsobenie obrovských strát na životoch;

k) uplatnenia vyhlásenia EÚ a USA z roku 2004 o boji proti terorizmu;

3. odporúča, aby sa zvýšila stabilita mimo Únie využitím všetkých nástrojov a zdrojov, ktoré má Únia k dispozícii pri uskutočňovaní vonkajších aktivít, vrátane:

a) podpory stratégie pomoci, ktorú vypracovala Komisia s cieľom pomôcť tretím krajinám čeliť hrozbe terorizmu. Táto stratégia sa už uplatňuje prostredníctvom programov, akými sú programy CARDS, TACIS, MEDA atď.

b) uplatnenia tejto stratégie vo všetkých oblastiach vonkajšej činnosti Únie (ako tomu bolo nedávno v častiach akčných plánov Európskej politiky susedských vzťahov týkajúcich sa terorizmu) a v rámci všetkých hlavných programov rozvojovej pomoci;

c) častejšieho využívania mechanizmu rýchlej civilnej a vojenskej reakcie;

d) vytvorenia Európskeho úradu pre pomoc obetiam terorizmu, ktorý by bol referenčným a kontaktným miestom pre európskych obyvateľov, ktorých základné práva boli porušené v dôsledku hrozby terorizmu, ktorá visí nad Európou a zvyškom sveta;

e) vytvorenia podobného úradu v súvislosti s novou stratégiou OSN v rámci boja proti terorizmu, ktorej cieľom je poskytnúť pomoc všetkým obetiam terorizmu bez ohľadu na to, odkiaľ pochádzajú;

f) uplatnenia vyhlásenia EÚ a USA z roku 2004 o boji proti terorizmu;

4. odporúča, aby sa okamžite využili možnosti, ktoré ponúka Zmluva o Ústave pre Európu, s cieľom navrhnúť iniciatívy, akými sú:

a) okamžité prijatie alternatívnych plánov s cieľom uplatniť (vzhľadom na zabránenie hrozby a poskytnutie pomoci v prípade teroristického útoku) doložku o solidarite, ktorá sa týka vzájomnej pomoci s cieľom zabrániť teroristickým hrozbám alebo útokom, v súlade s článkom I-43 ústavy;

b) využitie, podľa potreby, osobitných vojenských operácií v rámci Európskej bezpečnostnej a obrannej politiky (EBOP) ako súčasť reakcie Únie na terorizmus;

c) prispôsobenie trvalej štruktúrovanej spolupráce a „bojových jednotiek“ uvedených v Protokole 23 s cieľom riešiť nové úlohy, čo tiež bude znamenať odstránenie nedostatkov ovplyvňujúcich systémy C4 ISR (velenie, riadenie, komunikácie, výpočtová technika, spravodajská činnosť, pozorovanie a prieskum);

d) vytvorenie Európskeho úradu pre pomoc obetiam terorizmu, ktorý by bol administratívnym útvarom v rámci štruktúry Komisie a referenčným a kontaktným miestom pre európskych obyvateľov, ktorých základné práva boli porušené v dôsledku hrozby terorizmu, ktorá visí nad Európou a zvyškom sveta;

5. vzhľadom na orgány a rozpočet odporúča, aby Rada:

a) vypracovala medziinštitucionálnu dohodu, ktorá presahuje rámec pohľadu na terorizmus, založený iba na právomoci, a vyplňuje medzeru medzi rôznymi iniciatívami na úrovni Spoločenstva, Únie, ako aj na národnej úrovni využitím praktických krokov, aké navrhuje pilotný projekt v rámci boja proti radikálnemu islamskému terorizmu, ktorý nedávno schválil Európsky parlament v súvislosti so súčasným rozpočtovým postupom;

b) podporila posilnenú spoluprácu v oblasti výmeny poznatkov a spolupráce s ohľadom na poznatky medzi policajnými a colnými úradmi členských štátov a s Europolom a Eurojustom;

c) zabezpečila, aby sa Európsky parlament dôkladne zapojil do procesu uplatňovania doložky o solidarite uvedenej v článku III-329 Zmluvy o Ústave pre Európu, vrátane prípadov, v ktorých prijaté rozhodnutia majú vplyv na EBOP;

d) zabezpečila, aby bol Európsky parlament pravidelne informovaný o dosiahnutom pokroku v tejto oblasti a aby bol v prípade vážneho teroristického útoku podľa potreby informovaný a konzultovaný prostredníctvom osobitného výboru vytvoreného na základe medziinštitucionálnej dohody z 20. novembra 2002;

e) zvážila úhradu spoločných nákladov na všetky budúce protiteroristické operácie v rámci EBOP z rozpočtu Spoločenstva;

6. pripisuje najväčší význam vlastnému príspevku v boji proti terorizmu; vyzýva preto Výbor pre zahraničné veci a Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci, aby našli primeraný postup s cieľom pripraviť príslušné odporúčania pre Radu a pre Komisiu; vyzýva v tomto zmysle Radu, aby podrobne informovala a konzultovala Výbor pre zahraničné veci a Výbor pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci pokiaľ ide o pravidelnú aktualizáciu spoločnej pozície Rady 2001/931/SZBP z 27. decembra 2001 o uplatňovaní špecifických opatrení na boj s terorizmom (zoznam teroristických skupín a organizácií), ktorá zohľadňuje vývoj po roku 2001; v tejto súvislosti víta pozitívnu reakciu luxemburského predsedníctva.

POSTUP

Názov	Protiteroristický akčný plán Európskej únie
Referenčné čísla	2004/2214(INI)
Gestorský výbor	LIBE
Výbor(-y) požiadaný(-é) o stanovisko dátum oznámenia v pléne	AFET28.10.2004
Rozšírená spolupráca	
Navrhovateľ/Navrhovateľka dátum menovania	Jaime Mayor Oreja10.11.2004
Prerokovanie vo výbore	16.3.2005 19.4.2005
Dátum prijatia návrhov	20.4.2005
Výsledok záverečného hlasovania	za: 47 proti: 8 zdržal(i) sa: 4
Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní	Angelika Beer, Monika Beňová, André Brie, Elmar Brok, Simon Coveney, Véronique De Keyser, Maciej Marian Giertych, Alfred Gomolka, Richard Howitt, Toomas Hendrik Ilves, Jelko Kacin, Ioannis Kasoulides, Bogdan Klich, Helmut Kuhne, Joost Lagendijk, Vytautas Landsbergis, Cecilia Malmström, Emilio Menéndez del Valle, Willy Meyer Pleite, Francisco José Millán Mon, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Baroness Nicholson of Winterbourne, Vural Öger, Cem Özdemir, João de Deus Pinheiro, Miroslaw Mariusz Piotrowski, Bernd Posselt, Poul Nyrup Rasmussen, Michel Rocard, Libor Rouček, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jacek Emil Saryusz-Wolski, György Schöpflin, Gitte Seeberg, Marek Maciej Siwiec, Ursula Stenzel, István Szent-Iványi, Antonio Tajani, Charles Tannock, Paavo Väyrynen, Inese Vaidere, Karl von Wogau, Luis Yañez-Barnuevo García, Josef Zieleniec
Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní	Laima Liucija Andrikienë, Glyn Ford, Jarom?r Kohl?ček, Alexander Lambsdorff, Pasqualina Napoletano, Rihards Pîks, Aloyzas Sakalas, Pierre Schapira, Inger Segelström
Náhradníci (čl. 178 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní	Margrete Auken, María del Pilar Ayuso González, Salvador Garriga Polledo, Luis de Grandes Pascual, Cristina Gutiérrez-Cortines, Małgorzata Handzlik, Javier Moreno Sánchez